

TITULACIÓ: LLICENCIATURA EN DRET

PLA D'ESTUDIS: 1992

ASSIGNATURA: DRET PROCESSAL II (Codi 3925)

**PROFESSOR/A: MERCÈ SERRANO -TORN MATÍ-
MERCÈ SERRANO / FRANCESC SEGURA -TORN TARDA-**

**CURS: 4t
QUADRIMESTRE: 2n**

CRÈDITS: 4,5

TIPUS: TRONCAL

1. OBJECTIUS

Conèixer les institucions del procés penal i llur tractament processal. Estudiar i analitzar l'estructura i les fases dels diferents procediments penals. Aprofundir en les tècniques i els mètodes de treball propis del dret processal. Exposar en forma oral i escrita supòsits respecte dels quals l'Estat ha d'exercir el *ius puniendi*. Redactar escrits i resolucions judicials. Desenvolupar estratègies per a la defensa dels drets de l'imputat i de la víctima. Incidir en la consulta de les bases de dades jurídiques i les pàgines webs més importants i completes en informació relativa a l'organització jurisdiccional i la jurisprudència.

2. CONTINGUTS

Introducció al procés penal. Jurisdicció i competència dels tribunals penals espanyols. Parts. Objecte del procés penal. Inici del procés. Mesures cautelars. Actes d'investigació. Prova. Terminació anticipada del procés penal. Procediments penals ordinaris i especials. L'execució penal. Cooperació policial i judicial internacional.

3. PROGRAMA

CAPÍTOL PRIMER: PART GENERAL

Lliçó 54. El procés penal.- Funcions i fonts del procés penal.- Sistemes processals penals.- Principis del procés penal.

Lliçó 55. Jurisdicció i competència.- La competència internacional dels tribunals espanyols.- La competència objectiva.- La competència funcional.- La competència territorial.- Tractament processal.

Lliçó 56. Les parts en el procés penal.- Concepte, classificació i pluralitat de parts.- Les parts acusadores: A) Ministeri Fiscal. B) Acusació popular. C) Acusació particular. D) Acusació privada.- La part acusada: inculpat o imputat; dret de defensa i designació d'advocat i procurador; presència i absència de l'imputat: la rebel·lia, l'extradició activa i l'ordre europea de detenció i lliurament.- Les parts civils: A) Actor civil. B) Responsables civils directes i subsidiaris.- Advocat de l'Estat i Advocat de la Generalitat de Catalunya.

Lliçó 57. L'objecte del procés penal.- Els elements identificadors de l'objecte del procés penal.- L'acció penal.- L'objecte civil del procés penal.- Les qüestions prejudicials.

Lliçó 58. La iniciació del procés penal.- Iniciació d'ofici.- La denúncia.- La querella.- L'atestat.

Lliçó 59. Recursos contra resolucions interlocutòries.- Recursos no devolutius: reforma i súplica.- Recursos devolutius: apel·lació i queixa.

Lliçó 60. Mesures cautelars.- Mesures cautelars personals: A) Detenció. B) Llibertat provisional. C) Presó provisional. D) Ordre de protecció a les víctimes de la violència domèstica i de gènere. E) Altres mesures.- Mesures cautelars reals: la fiança i l'embargament; la seva adopció respecte a l'imputat i a tercers.

Lliçó 61. Actes d'investigació i comprovació judicial.- Inspecció ocular; reconstrucció dels fets; cos del delictes; reconeixement en roda; declaracions dels acusats, sospitosos o inculpats; declaració de la víctima i oferiment d'accions; declaració dels testimonis; acarament dels testimonis i imputats; informes pericials; intervencions corporals.- Altres actes d'investigació del delictes: entrada i escorcoll en lloc tancat; escorcoll de llibres i documents; detenció i obertura de la correspondència escrita i telegràfica; intervencions telefòniques i electròniques; enregistrament i reproducció del so, la imatge o de qualsevol altre senyal de comunicació.- La protecció a testimonis i perits.- Assegurament de proves.- Equips conjunts d'investigació.

Lliçó 62. La prova.- La prova en el procés penal.- Prova anticipada.- Prova preconstituïda.- Prova il·lícitament obtinguda.- Valoració de la prova, càrrega de la prova i presumpció d'innocència.

Lliçó 63. Terminació anticipada del procés.- Plantejament general.- El sobreseïment: concepte, classes i efectes.- La conformitat: principi d'oportunitat i principi de legalitat; límits a la conformitat; conformitat en el supòsit d'una pluralitat d'acusats; vinculació del tribunal.

CAPÍTOL SEGON: EL PROCEDIMENT PER DELICTES GREUS

Lliçó 64. El procediment per delictes greus.- Àmbit d'aplicació i competència.- Iniciació del sumari.- L'acte de processament: concepte, naturalesa i recursos.- La conclusió del sumari.- El període intermedi.- Fase de judici oral.- Sentència.- Recursos.- Cosa jutjada penal.

CAPÍTOL TERCER: EL PROCEDIMENT ABREUJAT I EL PROCEDIMENT PER A L'ENJUDICIAMENT RÀPID DE DETERMINATS DELICTES

Lliçó 65. El procediment abreujat.- Àmbit d'aplicació i competència.- Diligències preliminars del Ministeri Fiscal.- Diligències prèvies.- Conclusió de les diligències prèvies.- Fase intermèdia: preparació del judici oral; sobreseïment o obertura del judici oral.- Escrits d'acusació i defensa.- Conformitat.- Remissió de les actuacions a l'òrgan competent per al judici oral.- Inici de la fase de judici oral i admissió de proves.- Celebració del judici oral en absència de l'acusat.- Audiència sanejadora.- Pràctica de la prova.- Conclusions definitives.- Informes orals.- Facultat d'interpel·lació del tribunal a les parts.- Sentència.- Recurs d'apel·lació contra sentències; segona instància.- Recurs d'anul·lació.

Lliçó 66. El procediment per a l'enjudiciament ràpid de determinats delictes.- Àmbit d'aplicació i competència.- Actuacions de la Policia Judicial.- Diligències urgents: actuació del Jutjat de guàrdia i del Ministeri Fiscal.- Conclusió de les diligències urgents.- Fase intermèdia.- Conformitat.- Judici oral.- Sentència.- Recursos.

CAPÍTOL QUART: EL JUDICI DE FALTES

Lliçó 67. El judici de faltes.- Àmbit d'aplicació i competència.- Modalitats del judici de faltes.- Judici oral; presència i absència de les parts.- Sentència.- Recursos.

CAPÍTOL CINQUÈ: EL PROCÉS DAVANT EL TRIBUNAL DEL JURAT

Lliçó 68. El procés davant el tribunal del jurat.- Competència i composició del tribunal del jurat.- Incoació del procediment.- Compareixença d'imputació.- Decisió sobre la continuació del procediment.- Diligències d'investigació.- Audiència preliminar.- Sobreseïment.- Obertura del judici oral.- Plantejament de qüestions prèvies.- Acte de fets justiciables, procedència de prova i assenyalament de judici oral.- Constitució del tribunal del jurat.- Celebració del judici oral.- Veredictes.- Sentència.- Recurs d'apel·lació contra la sentència definitiva i contra determinats actes.- Recurs de cassació.

CAPÍTOL SISÈ: EL RECURS DE CASSACIÓ I LA REVISIÓ PENAL

Lliçó 69. El recurs de cassació i la revisió penal.- El recurs de cassació: A) Resolucions contra les que és procedent. B) Motius. C) Procediment. D) Sentència.- La revisió: A) Regulació. B) Motius. C) Legitimació i interposició. D) Procediment.- E) Sentència.

CAPÍTOL SETÈ: PROCEDIMENTS AMB ESPECIALITATS

Lliçó 70. Procediments amb especialitats.- Procediments per delictes d'injúries i calumnies.- Procediments contra aforats: parlamentaris de les Comunitats Autònomes; diputats, senadors i parlamentaris europeus; membres de l'executiu de les Comunitats Autònomes i de l'Administració Central; agents diplomàtics i altres.- Responsabilitat criminal de jutges i magistrats.- Responsabilitat criminal de membres de les forces i cossos de seguretat.- Procediment per delictes comesos per bandes armades i elements terroristes i rebels.- Procediment d'*habeas corpus*.- Procediments d'extradició.

CAPÍTOL VUITÈ: EL PROCÉS D'EXECUCIÓ

Lliçó 71. L'execució de la sentència penal.- L'execució penal: concepte i naturalesa jurídica.- Òrgans que intervenen en l'execució penal.- El títol executiu.- Formes d'execució: A) L'execució de les penes privatives de llibertat. B) L'execució de les penes de multa, de treballs comunitaris i privativa de drets. C) L'execució de la responsabilitat civil i les costes.- Acabament de l'execució.

4. MATERIALS DE L'ASSIGNATURA

Textos legals, resolucions judicials, esquemes i gràfics, monografies, articles publicats en revistes científiques, articles d'opinió publicats en diversos mitjans de comunicació.

Principals textos legals

- Reformes de la LECrim de 14 de setembre de 1882: Llei Orgànica 13/2003, de 24 d'octubre, de modificació de la Llei d'Enjudiciament Criminal en matèria de presó provisional; Llei Orgànica 15/2003, de 25 de novembre, de modificació del Codi Penal; Llei Orgànica 19/2003, de 23 de desembre, de modificació de la LOPJ; Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere; Llei Orgànica 8/2006, de 4 de desembre, de modificació de la Llei Orgànica 5/2000.
- Llei Orgànica 5/1995, de 22 de maig, del Tribunal del Jurat.
- Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, de responsabilitat penal dels menors.
- Llei 3/2003, de 14 de març, sobre l'ordre europea de detenció i lliurament.
- Llei 18/2006, de 5 de juny, per a l'eficàcia a la Unió Europea de les resolucions d'embargament i d'assegurament de proves en procediments penals.
- Llei Orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del Poder Judicial.
- Normes de dret penitenciari.
- Normes comunitàries de dret processal penal.

(S'informarà a classe de les reformes i dels projectes de reforma de les lleis citades que entraran en vigor i es tramitaran durant el curs 2009-10).

5. BIBLIOGRAFIA

- RIFA SOLER, VALLS GOMBAU, RICHARD GONZÁLEZ, El Proceso Penal Práctico, Madrid.
- DE LA OLIVA SANTOS, ARAGONESES MARTÍNEZ, HINOJOSA SEGOVIA, MUERZA ESPARZA, TOMÉ GARCÍA, Derecho Procesal Penal, Madrid.
- GIMENO SENDRA, Derecho Procesal Penal, Madrid.
- MONTERO AROCA, GÓMEZ COLOMER, MONTÓN REDONDO, BARONA VILAR, Derecho Jurisdiccional, III, Proceso Penal, València.
- MORENO CATENA, CORTÉS DOMÍNGUEZ, Derecho Procesal Penal, València.
- ARMENTA DEU, Lecciones de Derecho Procesal Penal, Barcelona.
- ARMENTA DEU, El nuevo proceso abreviado, Barcelona.
- ASENSIO MELLADO, Derecho Procesal Penal, València.
- ALVAREZ ALARCÓN, CALVO SÁNCHEZ, SAAVEDRA GALLO i altres, Las reformas del procedimiento abreviado, juicios rápidos y juicios de faltas, Granada.
- GIMENO SENDRA, Los nuevos juicios rápidos y de faltas, Madrid.

- MUERZA ESPARZA, La reforma del proceso penal abreviado y el enjuiciamiento rápido de delitos, Navarra.
- VEGAS TORRES, El procedimiento para el enjuiciamiento rápido, Madrid.

6. AVALUACIÓ

Els estudiants tenen la possibilitat d'acollir-se a l'avaluació continuada que es basa en valorar les següents activitats: la realització de tots els exercicis pràctics (en els que s'inclou la redacció d'escrits, entre d'altres i a tall d'exemple: querella, escrits d'acusació i de defensa, sentència), la defensa oral de la solució que es proposa en cada exercici pràctic, la participació en els debats que es generin i l'assistència a classe. La valoració màxima de les anteriors activitats serà d'un 25% sobre el global de la qualificació final. L'examen final constarà de 4 preguntes, de les quals els estudiants que hagin seguit amb èxit l'avaluació continuada solament n'hauran de contestar 3.